

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/03/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatar@audit.gov.mn
Ахлах аудитор Г.Цог-Эрдэнэ
Утас: 7033-3019
Цахим хаяг: Tsogerdeneg@audit.gov.mn

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024. 02. 24 № 53
танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН НЭГДСЭН
ЭМНЭЛГИЙН ДАРГА Б.АМГАЛАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээний хүрээнд гүйцэтгэлд суурилан эрүүл мэндийн даатгалын сангаас **14,490,971.8** мянган төгрөгийн санхүүжилтийн төлөвлөгөө баталж, гүйцэтгэл 91.5 хувь буюу **13,258,196.8** мянган төгрөг байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 7 үндсэн зорилтын хүрээнд 27 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн Эрүүл мэндийн газраас 90.4 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,038,962,074.00	2,425,990,421.69
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	1,419,396,446.76	373,518,454.90
31200	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	1,419,396,446.76	373,518,454.90
31210	Төгрөг	1,419,396,446.76	373,518,454.90
31211	Төрийн сангийн харилцах	1,419,396,446.76	373,518,454.90
33	АВЛАГА	-	460,148,146.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	460,148,146.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,619,565,627.24	1,592,323,820.79
35100	Түүхий эд материал	1,045,826,169.51	981,315,533.80
35130	Эм боох материал	1,045,826,169.51	981,315,533.80
35400	Хангамжийн материал	573,739,457.73	611,008,286.99
35410	Бичиг хэргийн материал	9,403,020.00	6,170,810.00
35420	Аж ахуйн материал	548,210,868.33	571,552,565.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	920,000.00	10,150,650.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	496,000.00	1,573,800.00
35450	Барилгын засварын материал	1,923,500.00	4,224,877.19
35460	Хүнсний материал	12,786,069.40	17,335,584.80
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	12,383,192,238.60	11,642,662,980.56
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12,383,192,238.60	11,642,662,980.56
39200	Биет хөрөнгө	12,012,842,038.60	11,272,312,780.56
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,447,231,678.23	5,447,231,678.23
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(386,440,353.81)	(498,628,078.72)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	319,313,580.00	722,252,976.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(91,635,936.37)	(157,981,312.94)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	10,216,202,958.22	9,941,246,538.14
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,546,326,499.28)	(4,223,947,299.54)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	70,100,672.55	57,278,247.10
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,777,438.00)	(32,423,406.77)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	19,429,113.40	19,429,113.40
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,255,736.34)	(2,145,674.34)
39300	Биет бус хөрөнгө	370,350,200.00	370,350,200.00
39301	Программ хангамж	350,200.00	350,200.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	370,000,000.00	370,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	15,422,154,312.60	14,068,653,402.25
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,602,750.00	214,329,518.59
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,602,750.00	214,329,518.59
41300	Өглөг	1,602,750.00	214,329,518.59
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	136,692,431.40
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	1,602,750.00	-
41360	Бусад өглөг	-	77,637,087.19
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	73,426,587.19
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	4,210,500.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	15,420,551,562.60	13,854,323,883.66
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	15,420,551,562.60	13,854,323,883.66
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	4,539,054,700.00	4,539,054,700.00
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	4,539,054,700.00	4,539,054,700.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	7,382,272,709.17	5,816,045,030.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	6,534,417,924.95	7,382,272,709.17
51220	Тайлант үеийн үр дүн	847,854,784.22	(1,566,227,678.94)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,499,224,153.43	3,499,224,153.43
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	15,422,154,312.60	14,068,653,402.25

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	15,161,258,971.70	14,501,631,395.28
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,054,912,348.70	2,928,244,581.28
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,054,912,348.70	2,928,244,581.28
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	349,280,405.00	1,099,080,220.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	349,280,405.00	274,784,220.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	824,296,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	3,087,687,660.79	1,541,845,951.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	617,944,282.91	287,318,410.28
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	11,106,346,623.00	11,573,386,814.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	11,106,346,623.00	11,573,386,814.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	11,106,346,623.00	11,573,386,814.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	14,263,291,227.45	16,057,943,694.45
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	14,263,291,227.45	16,057,943,694.45
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	14,096,235,227.45	16,051,753,694.45
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	6,351,447,077.20	8,100,580,255.72
210101	Үндсэн цалин	3,712,033,670.20	4,373,512,469.66
210102	Нэмэгдэл	2,053,668,542.00	3,092,115,793.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	216,860,221.00	251,812,495.06
210104	Урамшуулал	368,884,644.00	383,139,498.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	790,268,781.24	1,005,829,532.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	543,325,280.99	683,963,980.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	63,897,079.20	80,466,438.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	51,766,917.44	62,819,152.38
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,069,068.72	16,573,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	120,210,434.89	162,006,162.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,031,472,203.00	1,100,624,904.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	122,970,377.00	131,599,922.48
210302	Түлш, халаалт	601,259,936.00	601,259,939.00
210303	Цэвэр, бохир ус	307,241,890.00	367,765,043.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	209,975,018.55	242,623,286.75
210401	Бичиг хэрэг	28,279,540.00	29,298,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	81,496,400.00	110,866,360.02
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,542,254.10	4,848,778.40
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,450,000.00	3,525,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	92,206,824.45	94,084,498.33
2105	Норматив зардал	2,902,784,281.87	3,126,349,317.49
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,630,139,611.31	2,852,474,746.68
210502	Хоол, хүнс	272,644,670.56	273,874,570.81
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	78,746,930.00	45,649,600.00
210604	Урсгал засвар	78,746,930.00	45,649,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,688,000.00	18,316,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,688,000.00	18,316,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	50,126,758.00	48,799,868.36
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	887,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,600,000.00	2,063,025.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405,188.00	629,889.36

Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	286,000.00	231,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	22,753,540.00	21,690,216.00
210807	Газрын төлбөр	1,884,930.00	1,281,238.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,027,500.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	20,282,600.00	22,904,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,665,726,177.59	2,362,980,929.27
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,500,000.00	2,000,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,658,226,177.59	2,360,980,929.27
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	167,056,000.00	6,190,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	167,056,000.00	6,190,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	167,056,000.00	6,190,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	897,967,744.25	(1,556,312,299.17)
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	50,112,960.03	9,915,379.77
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	50,112,960.03	9,915,379.77
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	847,854,784.22	(1,566,227,678.94)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	13,780,655,785.00	12,212,318,888.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	349,280,405.00	1,099,080,220.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	349,280,405.00	1,099,080,220.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	349,280,405.00	1,099,080,220.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	349,280,405.00	274,784,220.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	824,296,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	13,431,375,380.00	11,113,238,668.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	13,431,375,380.00	11,113,238,668.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	13,431,375,380.00	11,113,238,668.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	12,236,704,338.24	13,169,675,779.86
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	12,236,704,338.24	13,169,675,779.86
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	12,069,648,338.24	13,163,485,779.86
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	6,351,447,077.20	8,100,580,255.72
210101	Үндсэн цалин	3,712,033,670.20	4,373,512,469.66
210102	Нэмэгдэл	2,053,668,542.00	3,092,115,793.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	216,860,221.00	251,812,495.06
210104	Урамшуулал	368,884,644.00	383,139,498.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	790,268,781.24	1,005,829,532.38
210201	Тэтгэврийн даатгал	543,325,280.99	683,963,980.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	63,897,079.20	80,466,438.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	51,766,917.44	62,819,152.38
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,069,068.72	16,573,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	120,210,434.89	162,006,162.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,031,472,203.00	1,051,364,965.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	122,970,377.00	131,599,922.48
210302	Түлш, халаалт	601,259,936.00	552,000,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	307,241,890.00	367,765,043.00

Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	228,234,874.10	208,827,388.40
210401	Бичиг хэрэг	31,733,850.00	26,465,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	79,250,000.00	105,974,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,542,254.10	4,848,778.40
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,247,100.00	3,525,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	102,461,670.00	68,014,060.00
2105	Норматив зардал	3,514,721,654.70	2,686,894,219.52
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,175,020,817.20	2,433,877,242.31
210502	Хоол, хүнс	285,710,337.50	251,246,977.21
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	53,990,500.00	1,770,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	80,221,490.00	40,688,800.00
210604	Урсгал засвар	80,221,490.00	40,688,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,688,000.00	18,316,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,688,000.00	18,316,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	50,094,258.00	47,381,868.36
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	887,000.00	1.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,600,000.00	2,063,025.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405,188.00	629,889.36
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	286,000.00	231,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	22,753,540.00	21,690,216.00
210807	Газрын төлбөр	1,884,930.00	1,281,238.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,027,500.00	1.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	20,250,100.00	21,486,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,500,000.00	3,602,750.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,500,000.00	3,602,750.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	167,056,000.00	6,190,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	167,056,000.00	6,190,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	167,056,000.00	6,190,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,543,951,446.76	(957,356,891.86)
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	124,555,000.00	88,521,100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	124,555,000.00	88,521,100.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	124,555,000.00	88,521,100.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	124,555,000.00	88,521,100.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(124,555,000.00)	(88,521,100.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	1,419,396,446.76	(1,045,877,991.86)
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	1,419,396,446.76
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,419,396,446.76	373,518,454.90

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,539,054,700.00	3,501,956,131.12	6,531,685,947.26	14,572,696,778.38
2	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,539,054,700.00	3,501,956,131.12	6,534,417,924.95	14,575,428,756.07
3	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(2,731,977.69)	-	(2,731,977.69)
4	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	847,854,784.22	847,854,784.22
5	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,539,054,700.00	3,499,224,153.43	7,382,272,709.17	15,420,551,562.60
6	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	4,539,054,700.00	3,499,224,153.43	7,382,272,709.17	15,420,551,562.60
7	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,539,054,700.00	3,499,224,153.43	7,382,272,709.17	15,420,551,562.60
8	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,566,227,678.94)	(1,566,227,678.94)
9	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,539,054,700.00	3,499,224,153.43	5,816,045,030.23	13,854,323,883.66

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	14,490,971,800.00	13,258,196,879.86	1,232,774,920.14	91.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	14,490,971,800.00	13,258,196,879.86	1,232,774,920.14	91.49
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	14,482,571,800.00	13,252,006,879.86	1,230,564,920.14	91.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8,976,894,700.00	8,100,580,255.72	876,314,444.28	90.24
210101	Үндсэн цалин	4,983,044,500.00	4,373,512,469.66	609,532,030.34	87.77
210102	Нэмэгдэл	3,252,701,700.00	3,092,115,793.00	160,585,907.00	95.06
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	273,093,100.00	251,812,495.06	21,280,604.94	92.21
210104	Урамшуулал	468,055,400.00	383,139,498.00	84,915,902.00	81.86
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,037,061,800.00	1,005,829,532.38	31,232,267.62	96.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	705,586,000.00	683,963,980.00	21,622,020.00	96.94
210202	Тэтгэмжийн даатгал	82,868,900.00	80,466,438.00	2,402,462.00	97.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	66,295,200.00	62,819,152.38	3,476,047.62	94.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	16,573,800.00	16,573,800.00	-	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	165,737,900.00	162,006,162.00	3,731,738.00	97.75
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,145,898,600.00	1,051,364,965.48	94,533,634.52	91.75
210301	Гэрэл, цахилгаан	173,246,600.00	131,599,922.48	41,646,677.52	75.96
210302	Түлш, халаалт	552,000,000.00	552,000,000.00	-	100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	420,652,000.00	367,765,043.00	52,886,957.00	87.43
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	223,530,000.00	208,827,388.40	14,702,611.60	93.42
210401	Бичиг хэрэг	32,580,300.00	26,465,550.00	6,114,750.00	81.23
210402	Тээвэр, шатахуун	105,974,000.00	105,974,000.00	-	100.00

Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,475,200.00	4,848,778.40	1,626,421.60	74.88
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,100,600.00	3,525,000.00	2,575,600.00	57.78
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	72,399,900.00	68,014,060.00	4,385,840.00	93.94
2105	Норматив зардал	2,902,742,200.00	2,686,894,219.52	215,847,980.48	92.56
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,619,277,800.00	2,433,877,242.31	185,400,557.69	92.92
210502	Хоол, хүнс	281,464,400.00	251,246,977.21	30,217,422.79	89.26
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	1,770,000.00	230,000.00	88.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	103,600,000.00	129,209,900.00	(25,609,900.00)	124.72
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	70,600,000.00	88,006,100.00	(17,406,100.00)	124.65
210602	Тавилга	1,000,000.00	515,000.00	485,000.00	51.50
210604	Урсгал засвар	31,000,000.00	40,688,800.00	(9,688,800.00)	131.25
2107	Томиллолт, зочны зардал	20,000,000.00	18,316,000.00	1,684,000.00	91.58
210702	Дотоод албан томиллолт	20,000,000.00	18,316,000.00	1,684,000.00	91.58
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	59,344,500.00	47,381,868.36	11,962,631.64	79.84
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,000,000.00	2,063,025.00	936,975.00	68.77
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,100,000.00	629,889.36	470,110.64	57.26
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	572,000.00	231,000.00	341,000.00	40.38
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	23,121,000.00	21,690,216.00	1,430,784.00	93.81
210807	Газрын төлбөр	2,010,000.00	1,281,238.00	728,762.00	63.74
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,100,000.00	-	1,100,000.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	28,441,500.00	21,486,500.00	6,955,000.00	75.55
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,500,000.00	3,602,750.00	9,897,250.00	26.69
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,500,000.00	3,602,750.00	9,897,250.00	26.69
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8,400,000.00	6,190,000.00	2,210,000.00	73.69
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	8,400,000.00	6,190,000.00	2,210,000.00	73.69
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,400,000.00	6,190,000.00	2,210,000.00	73.69
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	14,490,971,800.00	12,212,318,888.00	2,278,652,912.00	84.28
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	11,751,561,400.00	11,113,238,668.00	638,322,732.00	94.57
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	11,751,561,400.00	11,113,238,668.00	638,322,732.00	94.57
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	2,739,410,400.00	1,099,080,220.00	1,640,330,180.00	40.12
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	250,014,000.00	274,784,220.00	(24,770,220.00)	109.91
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,070,000,000.00	824,296,000.00	245,704,000.00	77.04
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	1,419,396,400.00	-	1,419,396,400.00	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	1,419,396,446.76	(1,419,396,446.76)	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	373,518,454.90	(373,518,454.90)	-

Архангай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

6	ТӨСВИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	БУСАД	1.00	1.00	-	100.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО		1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага		1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО		363.00	363.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан		1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан		264.00	264.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан		98.00	98.00	-	100.00
65	ОРОН МЭДЭЭЛЭЛ	ТООНЫ	363.00	363.00	-	100.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)		265.00	265.00	-	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)		98.00	98.00	-	100.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа илрээгүй, харин 1,213,202.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүлсэн.

5.2 Зөвлөмж

5.2.1. Нэгдсэн эмнэлгийн шинэ байрны газар 15000 квадрат метр /Эрдэнэбулган сум 5-р баг, онгоцны буудал/ талбайтай газрыг санхүүгийн тайлан бүртгэлд тусгаагүй зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Эзэмших эрхтэй 15000 квадрат метр талбай газрыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хувийн хэргийн бүрдлийг хангаж санхүүгийн тайлан тусгах, хөрөнгөнд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлж биелэлтийг ирүүлэх зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан 2024 оны 03 дугаарын 20-ны дотор ирүүлнэ үү.

Зөвлөмжийн биелэлтийг тооцож, нотлох баримтыг хангуулан 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ны дотор Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

5.3 Албан шаардлага

5.3.1. Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 4 нэр төрлийн 875 ширхэг 538,724.3 мянган төгрөгийн барилга байгууламж, машин, тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байгаа бөгөөд хөрөнгийг актлах, дахин үнэлэх зэрэг холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгөө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэсэн заасныг хэрэгжүүлж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах албан шаардлагыг хүргүүлсэн.

5.3.2. Тус байгууллага нь тайлант онд эрүүл мэндийн даатгалын сангаас үндсэн тусламж үйлчилгээ, төр хариуцах эмийн зардал болон эрт илрүүлэхтэй холбоотой **460,148.1** мянган төгрөгийн авлага үүссэн, эм эмнэлгийн хэрэгсэл бэлтгэн нийлүүлэгч 10 аж ахуйн нэгжтэй холбоотой 87,432.5 мянга, бусад хангамжийн материал бэлтгэн нийлүүлэгч 15 аж ахуйн нэгжтэй холбоотой 126,897.0 мянга нийт **214,329.5** мянган өр төлбөртэй ажилласан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлээ.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгө бүртгэлтэй	1	538,724.3			1	538,724.3						
Эзэмших эрхтэй 1 газрыг бүртгээгүй.	1	-					1					
Авлага, өр төлбөр үүсгэсэн	1	674,477.7			1	674,477.7						
Дүн	3	1,213,202.0			2	1,213,202.0	1					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Нэгдсэн эмнэлэг	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Нэгдсэн эмнэлэг	0	0	0	0	0	0	0	0

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.